

Norges Vassdrags- og Energidirektorat

Pr. e-post.

Alta, 08.11.2019

Høringsvar fra Alta Kraftlag til forslag til endringer i energilovforskriften

I høringsdokumentet foreslår NVE nærmere bestemmelser om nøytralitet, organisering og markedsføring av nettselskap.

Generelle merknader til forskriftsendringene

Alta Kraftlags oppfatning er at kravene til både det selskapsmessige- og det funksjonelle skillet er unødvendig, fordyrende og byråkratiserende. Vi har i tidligere høringsvar påpekt at dette er et «landsomfattende fordyrende tiltak», som øker nettleia for alle kunder. At endringene er kostnadsdrivende er også dokumentert i flere tidligere høringsrunder, det er til og med kommentert fra OED. Derimot er det ikke dokumentert noen besparelser, verken for kunder eller bedrifter.

Funksjonelt skille spesielt

Retningslinjene for «personer i ledelsen» i høringsdokumentet vil vesentlig redusere eiers innflytelse på nettselskapet, eier er her avskåret fra normalt og rasjonelt bruk av konsernets nøkkelpersoner. For mindre selskaper, med begrensede ressurser, vil antallet ledere og andre ansatte med egnet kompetanse til å bekle styreverv være begrenset. I mindre sentrale strøk av landet, vil det i geografisk nærhet være få personer med kompetanse egnet til å bekle et flertall av styreplassene i nettselskapet. Nettselskaper er som kjent underlagt både spesielle og kompliserte regelverk, som det tar tid å få grundig oversikt over.

I tillegg til svært sterke eierbegrensninger, som ikke følges opp av verken logisk argumentasjon eller sammenlignbar industriell tenkning i andre bransjer, er de foreslåtte reglene ikke definitive. En formulering som: «andre personer i ledelsen med reell beslutningsmyndighet» vil være gjenstand for tolkning på et nivå så åpent at det i praksis vil være opp til den enkelte ansatte hos NVE å avgjøre hva som er innenfor regelverket. Det er meget bekymringsfullt at en så samfunns viktig bransje som energiforsyningen, skal reguleres etter slik «synsing og mening».

Det ser ut for at NVE forsøker å konstruere forskrifter som skal ha samme konsekvenser som et Eiermessig skille. Når man i tillegg tar i betraktning at flere advokatselskaper, uavhengig av hverandre, har konkludert med at NVEs forslag bryter med Energiloven (jamfør høringsuttalelsen til Distriksenergi) er det større grunn til bekymring. En minimumsforventning til NVE er man holder seg innenfor Energilovens rammer når man utformer forskrifter.

Alta Kraftlag fraråder alle begrensningene som er foreslått, ved utpeking av styremedlemmer i nettselskapet. Dersom det likevel innføres begrensninger, må dette kun gjelde mellom leder/styreleder i nett- og morselskap.

Vi gjengir her avsnitt fra Distriktsenergis høring, som dekker vårt syn:

Når kravet likevel innføres er det viktig at regelverket som fremmes er i tråd med norsk lov. Det er vår oppfatning at så ikke er tilfelle med deler av det forslaget NVE fremmer i forskriftsutkastet. Reglene om konsernstyring etter aksjeloven og forarbeidene til endringene i energiloven ser ikke ut til å være i varetatt slik Distriktsenergi ser det. Det er vår oppfatning at NVE ikke har det nødvendige hjemmelsgrunnlag for å innskrenke mulighetene for at samme person har ledende stilling både i nettselskap og i morselskap eller kontrollerende eier.

Distriktsenergi har fått Kvaale advokater ved Kristin Ourom til å vurdere forslaget i høringen. Vi er også kjent med at advokatfirmaet Thommesen har gjort det samme for Eidsiva og Energi Norge med tilnærmet samme konklusjon som fra Kvaale advokater. KS Bedrift Energi stiller seg også bak konklusjonene i advokaturveringene. Dette innebærer at en samlet bransje stiller seg bak følgende:

Vår konklusjon er at ordlyden i den foreslåtte § 4-13 (1) i energilovforskriften er i strid med energiloven § 4-7 både etter gjeldende og ny ordlyd samt forutsetninger gitt i forarbeidene til energiloven § 4-7. NVE har ikke hjemmel til i forskrift å gi strengere krav til funksjonelt skille enn det som følger av energiloven.

Vi henstiller derfor til at den foreslåtte ordlyden i § 4-13 (1) i energilovforskriften utsettes inntil dette er utredet og avklart nærmere.

Viser ellers til punkt 4 i høringssvaret fra Distriktsenergi.

Presisering av plikten til nøytral og ikke-diskriminerende opptreden

Alta Kraftlag mener nettselskapene opptre nøytralt og ikke diskriminerende i dag og at det derfor ikke er behov for strengere krav enn i dagens forskrifter. Dersom det finnes saker hvor dette ikke er tilfellet, må de dette gjelder få en reaksjon fra NVE eller konkurransemyndigheter. Dette er ikke et problem i en bransje som bestreber seg på å følge alle pålegg fra myndighetene.

Utfordringene for kundene og myndighetene er heller de useriøse kraftleverandørene som benytter tvilsomme markeds- og salgsmetoder for å kapre nye kunder. For disse selskapene bør det bli langt lettere å miste omsetningskonsesjonen enn det er i dag.

Felles driftssentral mellom nettselskap og foretak som driver produksjon eller andre nettselskap

Det er viktig for forsyningssikkerheten og effektiv beredskap at det er mulig å samarbeide om felles driftssentraler slik det er i dag. Alta Kraftlag er enig med NVE i at ved felles driftssentral mellom nett og produksjon, er det nettselskapet som skal ha ansvaret for driftssentralen. Dersom det er aktuelt for flere selskaper å eie en felles driftssentral bør det være opp til eierne fritt å bestemme organiseringen av arbeidsoppgaver, personell og vaktturnuser.

At nettselskapene kan samarbeide om driftssentraler og øvrig driftskontrollsystem samt å selge en begrenset del av egen kapasitet, bidrar til en god utnyttelse av nettselskapets ressurser.

Det foreslås å tillate nettselskapene en begrenset adgang til å drive annen virksomhet enn nettvirksomhet

Det er meget viktig at nettselskapene har mulighet til å selge eller leie ut kapasitet og ressurser (i begrenset omfang) i perioder hvor det er ledig kapasitet. Dette gjelder typisk for salg av overkapasitet, fiberkapasitet engros, bistand til andre nettselskaper i ekstraordinære situasjoner og driftssentraltjenester.

Ny bestemmelse om markedsføring av nettselskap

Kravene til markedsføring og kommunikasjon som pålegges nettselskap og annen virksomhet vil medføre både engangskostnader og framtidige kostnader for nettselskapene eller andre aktører integrert med nettvirksomheten.

Forskriften legger opp til at konsernet selv kan bestemme hvilke konsernselskaper som skal skifte merkevare, det er positivt. Alta Kraftlag ber om at det blir tillatt med en overgangsperiode på 3 til 5 år for navneskiftet slik at kostnadene med dette kan fordeles over en lengre periode.

Kontroll med markedsføring og bruk av merkenavn bør legges til Konkurransetilsynet, eller annen tilsynsmyndighet.

Hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på noen av de nye bestemmelsene

Alta Kraftlag er skeptiske til å innføre en hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr, vi har blant annet sett i Elub/AMS saken at det er svært uheldig at NVE har slik mulighet. Her har myndighetene selv stått ansvarlig for store forsinkelser og kostnadsoverskridelser vi ennå kjenner omfanget på. Likevel velger NVE å gi gebyrer til nærmest en hel bransje, som gjør sitt ytterste for å følge de krav og pålegg som kommer fra myndighetene.

NVE bør ikke ha rett til å ilegge overtredelsesgebyr, dette må legges til en et myndighetsorgan som kan gjøre nøytrale vurderinger, som ikke er påvirket at de prosessene saken gjelder.

Med hilsen

Per-Erik Ramstad

Adm. direktør

